

Sygn. akt I C 332/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Marta Woźniak

Protokolant: st. prot. Andżelika Drewno

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 grudnia 2013 r. w K.

sprawy z powództwa **P. P.**

przeciwko **J. P. (1)**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda P. P. na rzecz pozwanego J. P. (1) kwotę 8.856 zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu

Sygn. akt I C 332/12

Uzasadnienie wyroku z dnia 19 grudnia 2013 roku

Powód P. P. w pozwie z dnia 16 lutego 2012 roku przeciwko J. P. (1) wniósł o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego – ugody z dnia 1 września 2011 roku zawartej przed tut. Sądem pomiędzy J. P. (1) a P. P. w sprawie do sygn. akt I C 56/11. Jednocześnie wniósł o zabezpieczenie powództwa do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego z wniosku J. P. (1) przeciwko P. P. prowadzonego do sygn.akt KM 14/12 na podstawie tytułu wykonawczego - ugody z dnia 1 września 2011 roku a nadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania .

W uzasadnieniu powód podał , że na przestrzeni lat udzielał swemu bratu – pozwanemu określonych pożyczek na jego prośbę z powodu znajdowania się przez niego w trudnej sytuacji finansowej . Począwszy od 1996 roku powód udzielił pozwanemu pożyczek na łączną kwotę 306.604,00 zł jako należność główna . Były to następujące pożyczki :

- 1.z dnia 10 stycznia 1996 roku w kwocie 197.000 zł ,
- 2.z dnia 17 grudnia 1997 roku w kwocie 1.000 zł ,
- 3.z dnia 14 sierpnia 1998 roku w kwocie 9.500 zł,
- 4.z dnia 16 października 1998 roku w kwocie 4.000 zł ,
- 5.z dnia 30 listopada 1999 roku w kwocie 4.500 zł ,
- 6.z dnia 6 listopada 2003 roku w kwocie 500 zł ,

7. z dnia 25 listopada 2005 roku w kwocie 1.000 zł ,
8. z dnia 17 sierpnia 2006 roku w kwocie 1.000 zł ,
9. z dnia 11 stycznia 2007 roku w kwocie 1.098 zł ,
10. z dnia 25 lutego 2008 roku w kwocie 4.000 zł,
11. z dnia 26 maja 2008 roku w kwocie 1.500 Euro (5.106 zł) ,
12. z dnia 15 lipca 2008 roku w kwocie 1.000 zł,
13. z dnia 6 listopada 2008 roku w kwocie 3.500 zł
14. z dnia 27 lutego 2009 roku w kwocie 73.400 zł

Pozwany nie zwrócił powodowi nigdy pożyczonych pieniędzy . W sprawie o zachówek po zmarłej matce – J. P. (2) , która toczyła się do sygn. akt I C 56/11 strony zawarły ugodę na mocy której powód P. P. (a w tamtej sprawie pozwany) zobowiązał się zapłacić J. P. (1) kwotę 240.000,00 zł płatną w dwóch ratach . Powód podniósł, że pozwany mając pełną świadomość nierozliczonych a pobranych od powoda pożyczek złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie wniosek o wszczęcie egzekucji pierwszej raty z ugody tj. kwoty 200.000,00 zł o czym powód dowiedział się w dniu 9 lutego 2012 roku z pisma Komornika i zawiadomienia o wszczęciu egzekucji . W odpowiedzi na powyższe powód w piśmie z dnia 15 lutego 2012 roku złożył pozwanemu oświadczenie o potrąceniu części swojej wierzytelności w łącznej kwocie 1.015.047,10 zł wynikającej z niezwróconych powodowi od dnia 10 stycznia 1996 roku pożyczek z wierzytelnością pozwanego w wysokości 240.000,00 zł wynikającą z zawartej w sprawie o zachówek ugody . W piśmie tym wskazano , że w kwocie 1.015.047,10 zł przedstawionej do potrącenia kwota 306.604 zł stanowi należność główną a pozostała kwota 708.443,08 zł to skapitalizowane odsetki naliczone do 15 lutego 2012 roku . Na skutek dokonanego potrącenia nastąpiło umorzenie wierzytelności pozwanego objętej kwestionowanym tytułem wykonawczym a w zakresie pozostałej kwoty 775.047,10 zł powód wezwał pozwanego do jej zapłaty w terminie 7 dni , pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego . Jako podstawę pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego - ugody sądowej z dnia 1 września 2011 roku powód wskazał podniesiony zarzut potrącenia , wskutek którego jego zobowiązanie objęte tą ugodą wygasło .

W odpowiedzi na pozew (k.112) pozwany J. P. (1) wniósł o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania sądowego . Podał, że powód zawierając z nim ugodę w sprawie o zachówek chciał uniknąć postępowania o znacznie wyższą kwotę niż dochodzona pozwem a także poniesienia kosztów procesu. Zaprzeczył aby powód udzielił mu pożyczek wskazanych w uzasadnieniu pozwu . Powód nie przedłożył żadnej umowy pożyczki zawartej z pozwanym a w załączonych do pozwu pokwitowaniach wpłat przez powoda nie figuruje tytuł wpłat na rachunek bankowy pozwanego . Pozwany podniósł, że powyższe wpłaty na jego rachunek bankowy były związane z prowadzoną przez niego wraz z powodem wspólną działalnością gospodarczą w spółce (...) i były przeznaczone na zakup pozwoleń na międzynarodowy transport drogowy w (...) , na opłaty licencji na międzynarodowy transport drogowy – którymi to sprawami zajmował się pozwany - a także na wypłatę przez pozwanego zaliczek na zakup paliwa i opłaty drogowe dla kierowców zatrudnionych w firmie a będących na załadunkach w W. . Wskazał , że powód w pozwie twierdzi , że w dniu 10 stycznia 1996 roku udzielił mu pożyczki w kwocie 197.000 zł ale nie wykazał aby taką kwotę mu przekazał . Dołączona bowiem do pozwu kopia przelewu z rachunku bankowego powoda na rachunek bankowy pozwanego opiewa na zupełnie inną kwotę a mianowicie na 197.000,00 USD i była ona zwrócona pozwanemu przez powoda z tytułu zupełnie innych rozliczeń . Pozwany zaprzeczył aby powód udzielił mu pożyczki w kwocie 73.400 zł w dniu 27 lutego 2009 roku , powód wpłacił pozwanemu taką kwotę na konto bankowe pozwanego jako zaliczkę na poczet przyszłego zachowku należnego pozwanemu i kwota ta została uwzględniona w zawartej ugodzie pomiędzy nimi .

Dalej pozwany podniósł, że powód do czasu wszczęcia egzekucji przeciwko niemu nie podnosił kwestii zwrotu rzekomych pożyczek ani ich potrącenia, nawet wówczas kiedy został wezwany przez pozwanego do wpłaty kwoty z umowy na rachunek bankowy wskazany przez pozwanego ani wówczas kiedy został wezwany przez pozwanego pismem z dnia 05.01.2012 roku do zwrotu pożyczki udzielonej mu 27 grudnia 1991 roku w łącznej kwocie według stanu na dzień 05.01.2012 roku 444.145,37 USD. Zdaniem pozwanego działaniem powoda są odwetem za to, że pozwany zrezygnował z funkcji vice prezesa zarządu w spółce (...) a także iż rozpoczął prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

W piśmie procesowym z dnia 16 sierpnia 2012 roku (k.130) powód podniósł, że mając pełną świadomość istnienia wierzytelności względem swego brata z tytułu udzielonych mu pożyczek zgodził się na zawarcie umowy sądowej z pozwanym w sprawie o zachówek do sygn.akt I C 56/11 na poziomie pozwalającym odzyskać w drodze potrącenia chociaż część przysługującej mu wierzytelności względem jego brata (pozwanego). Powód czekał ze zgłoszeniem swego roszczenia i złożeniem oświadczenia o potrąceniu aż do uprawomocnienia się orzeczenia sądu zatwierdzającego umowę w sprawie I C 56/11. Z kolei pozostałej części wierzytelności powód zamierza dochodzić od swego brata po prawomocnym zakończeniu niniejszej sprawy.

W piśmie tym powód wyjaśnił, że miał pełną świadomość tego, że dnia 10 stycznia 1996 roku pożyczył swemu bratu J. kwotę 197.000 USD, co według ówczesnego kursu dolara amerykańskiego NBP (1USD =2,4865 zł) stanowiło kwotę 489.840,50 zł. Niemniej jednak w piśmie z dnia 15 lutego 2012 roku wypowiedział pozwanemu pożyczkę udzieloną w dniu 10 stycznia 1996 roku jedynie w zakresie kwoty 197.000 zł a w pozostałej części (292.840,50 zł) pożyczka nadal obowiązywała. We wspomnianym piśmie (z dnia 16 sierpnia 2012 roku) powód wypowiedział pozwanemu z dniem 17 sierpnia 2012 roku umowę pożyczki z dnia 10 stycznia 1996 roku również w zakresie kwoty 292.840,50 zł wzywając go do zapłaty w terminie 30 dni od daty otrzymania pisma, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 stycznia 1996 roku do dnia zapłaty.

Dalej powód podniósł, że kwota 73.400 zł nie została uwzględniona w rozliczeniach przy zawieraniu umowy w sprawie o zachówek do sygn. akt I C 56/11.

Na rozprawie w dniu 15 października 2013 roku (k. 213) pełnomocnik powoda zmodyfikował zarzut potrącenia zgłoszony w piśmie powoda z dnia 15 lutego 2012 roku w ten sposób, że powód przedstawił do potrącenia swoją wierzytelność w kwocie 306.604 zł należności głównej wynikającą z umów pożyczek udzielonych pozwanemu i wskazanych w pozwie z wymagalną na dzień 28.03.2012r. wierzytelnością pozwanego w kwocie 200.000 zł należności głównej i 6.126,03 zł odsetek za okres od 01.01.2012 roku do 28.03.2012 roku i kwotą 40.000 zł wymagalną na dzień 30.06.2012 roku.

Bezspornym w sprawie jest, że przed tut. Sądem do sygn. akt I C 56/11 toczyła się sprawa z powództwa J. P. (1) przeciwko P. P. (pозew z dnia 11 stycznia 2011 roku) o zapłatę zachowku po zmarłej matce stron J. P. (2). Powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 320.622,99 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W dniu 1 września 2011 roku strony zawarły umowę na mocy której pozwany P. P. zobowiązał się do zapłaty powodowi – na całkowite zaspokojenie roszczeń z tytułu zachowku po J. P. (2) z d. Z. – kwoty 240.000 złotych w dwóch ratach: pierwsza w kwocie 200.000 zł płatna do 31 grudnia 2011 roku a druga w kwocie 40.000 zł płatna w terminie do 30 czerwca 2012 roku z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia płatności którejkolwiek z rat w terminie. Koszty procesu zostały wzajemnie zniesione między stronami. Postanowieniem z dnia 1 września 2011 roku Sąd umorzył postępowanie w sprawie, postanowienie uprawomocniło się z dniem 8 września 2011 roku.

W dniu 13 stycznia 2012 roku wierzyciel J. P. (1) złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie E. C. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego o wyegzekwowanie kwoty 200.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty na podstawie tytułu wykonawczego – umowy sądowej z dnia 1 września 2011 roku zawartej przed tut. Sądem w sprawie I C 56/11, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 24 października 2011 roku. Egzekucja została skierowana do nieruchomości

(udziałów) dłużnika P. P. ,rachunków bankowych , ruchomości i innych wierzytelności . Pełnomocnik dłużnika adw. A. S. w dniu 24 stycznia 2012 roku otrzymała od Komornika zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości i wezwanie do zapłaty długu .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód i pozwany są współnikami w Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) założonej w 1990 roku przez powoda , w udziałach odpowiednio 75% (powód) i 25% (pozwany).Powód do 1985 lub 1986 roku pracował za granicą . Siedziba spółki mieści się w K. przy ulicy (...). W 1993 roku został uruchomiony oddział spółki w W., którego dyrektorem (kierownikiem) był pozwany .Oddział spółki został zlikwidowany 31 grudnia 2007 roku . Pozwany był zatrudniony w tej spółce od marca 1993 roku do grudnia 2007 roku , kiedy to zrezygnował z pełnienia funkcji vice prezesa zarządu . W kwietniu 2009 roku spółka zawiesiła działalność , po czym po podjęciu działalności w kwietniu 2011 i ponownym zawieszeniu w czerwcu 2011 roku wznowiła działalność w czerwcu 2013 roku .Spółka zajmowała się między innymi transportem drogowym krajowym i międzynarodowym oraz spedycją .Pozwany w ramach swych obowiązków dyrektora Oddziału firmy (...) w W. zajmował się zakupem pozwoleń i licencji na międzynarodowy transport drogowy w (...) (Biuro (...)) .Na ten cel powód przekazywał na rachunek bankowy pozwanego kwoty pieniężne , który je następnie wypłacał i dokonywał gotówkowych wpłat do kasy (...) na zakup licencji i pozwoleń. Z przekazanych przez powoda na rachunek bankowy pozwanego pieniędzy pozwany wypłacał kierowcom zatrudnionym w firmie a będących na załadunku w W., zaliczki na zakup paliwa i opłat drogowych .Taki mechanizm przekazywania pieniędzy z prywatnego konta powoda (a nie z konta spółki (...)) na konto pozwanego zapewniał szybszy przepływ pieniędzy i możliwość ich podjęcia przez pozwanego jeszcze w dniu dokonania przelewu przez powoda .

Dowód : odpis z KRS-u dot. spółki z o.o. (...)-k.209.potwierdzenie dokonywanych przez powoda wpłat na rachunek bankowy pozwanego : w dniu 16.10.1998 roku kwoty 4.000 zł ; w dniu 17.12.1997 roku kwoty 1.000 zł –k.13 ; w dniu 14.08.1998 roku kwoty 9.500 zł , w dniu 30.11.1999 roku kwoty 4.500 zł –k. 24 ; w dniu 06.11.2003 roku kwoty 500 zł , w dniu 25.11.2005 roku kwoty 1.000 zł –k.25; w dniu 17.08.2006 roku kwoty 1.000 zł , w dniu 11.01.2007 roku kwoty 1.098zł –k.26, w dniu 25.02.2008 roku kwoty 4.000 zł –k.27, w dniu 26.05.2008 roku kwoty 1.500 EURO k.28, w dniu 15.07.2008 roku kwoty 1.000 zł –k.29, w dniu 06.11.2008 roku kwoty 3.500 zł –k.30, zeznania powoda P. P. – k. 214i 355, zeznania pozwanego J. P. (1) –k.353-354,

W dniu 27 lutego 2009 roku powód przekazał na rachunek bankowy pozwanego kwotę 73.400 złotych tytułem wzajemnych rozliczeń ze wspólnego konta stron.

Dowód : polecenie przelewu z dnia 27.02.2009 roku na kwotę 73.400 zł –k.31

We wrześniu 1998 roku została zarejestrowana spółka cywilna (...), która nigdy nie rozpoczęła działalności , została wykreślona w 2000 roku . W październiku 2003 roku pozwany zaczął prowadzić własną działalność gospodarczą pod firmą (...), zajmującą się transportem międzynarodowym.

Dowód : część. zeznania powoda –k. 355, zeznania pozwanego –k.353-354

Matka stron J. P. (2) zmarła 30 grudnia 2008 roku , pozostawiła testament notarialny w którym do całości spadku powołała powoda . Spadkodawczyni była współwłaścicielką szeregu nieruchomości ,w tym nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym przy ulicy (...) w K. w 1/3 części . Powód mieszkał razem z matką, opiekował się nią . Pozwany sporadycznie odwiedzał matkę , nie miał z nią najlepszych relacji . Powód jest w 2/3 częściach a pozwany w 1/3 części współwłaścicielem nieruchomości przy ulicy (...) w K. .

Dowód : zeznania powoda –k.214 ,

Od lat między stronami trwały rozmowy i negocjacje odnośnie zniesienia współwłasności przedmiotowej nieruchomości , między stronami istniał otwarty stosunek rozliczeniowy . Powód P. P. w lutym 2009 roku przekazał pozwanemu 73.400 złotych , licząc się z tym , że zostanie ona uwzględniona w przyszłych rozliczeniach między nimi w

sprawie o zachowek lub zniesienie współwłasności czy też w przypadku zakupu przez powoda od pozwanego udziału 1/3 części w nieruchomości przy ulicy (...) w K. .W odpowiedzi na pozew w sprawie o zachowek powód (pozwany w sprawie o zachowek) podniósł zarzut potrącenia kwoty 73.400 zł z sumą należnego pozwanemu (powodowi w sprawie o zachowek) zachowku . W tej sprawie powód nie poruszał kwestii zwrotu pożyczek przez pozwanego , za wyjątkiem zwrotu przekazanej pozwanemu kwoty 73.400 zł .

Dowód : odpowiedź na pozew P. P. w sprawie I C 56/11 -k. 75 i nast.akt i C 56/11, k.100-101nin.akt ; polecenie przelewu z dnia 27.02.2009 roku kwoty 73.400 zł –k. 31,

W ugodzie zawartej między stronami w sprawie o zachowek została uwzględniona kwota 73.400 zł , o którą uległa obniżeniu ugodzona kwota .

Dowód : zeznania pozwanego J. P. (1) k.353-354, odpowiedź na pozew P. P. w sprawie I C 56/11 -k. 75 i nast.,

Po 2005 roku zaczęły się pogorszać wzajemne stosunki między stronami , faktycznie współpracowali do końca 2008 roku .

Dowód ; zeznanie powoda P. P. –k. 214 215 i protokół elektroniczny , zeznania pozwanego J. P. (1) –k.353-353 , protokół elektroniczny

Pozwany był w dobrej sytuacji materialnej, nie było potrzeby aby pożyczał pieniądze od brata , zawsze miał własne środki .Na przełomie 1991/1992 roku miał zgromadzone około 300.000USD oszczędności w samych bankach . Pozwany umiejętnie zarządzał swymi oszczędnościami , zakładał lokaty terminowe w dolarach które były wysoko oprocentowane w latach 70-tych, 80-tych i na początku lat 90-tych .Oprócz zatrudnienia na umowę o pracę , był zatrudniony na umowy zlecenie w dwóch posadach .Poza tym ojciec stron wpłacał im pieniądze na ich konta. Żona pozwanego od 1994 roku nie pracowała , zajmowała się domem i wychowaniem dwóch córek . W późniejszym okresie - w latach 1997 do 2003 - pozwany inwestował pieniądze w zakup papierów wartościowych , obligacji jednostek funduszy inwestycyjnych , funduszy powierniczych .

Dowód : zeznania pozwanego J. P. (1) –k. 353-354,wyciągi z rachunku bankowego w (...) za okres 02.12.04.1996 – 13.01.1998 r, -k 221-223; dyspozycje zdeponowania papierów wartościowych , wyciągi z (...) S.A.; zlecenia zakupu jednostek w funduszu powierniczym P., zlecenia zakupu jednostek w funduszu inwestycyjnym , świadectwa uczestnictwa w funduszu powierniczym P., potwierdzenia zakupu obligacji –k.239-267

Pozwany udzielał pożyczek spółce z o.o. (...) . We wrześniu 1991 roku pożyczył spółce 220.000 franków francuskich na zakup ciągnika siodłowego , w październiku 1991 roku 135.000USD na zakup samochodu (trzeciego , bo dwa już były zakupione z pożyczek udzielonych spółce przez powoda), zaś w marcu 2000 roku pożyczył spółce 70.000 zł.

Dowód :pisemna dyspozycja pozwanego z dnia 19.09.1991 roku w sprawie wystawienia polecenia przelewu za granicę –k.236, pismo pozwanego do Departamentu rachunków i operacji krajowych Banku (...) S.A. –k.237, pismo Banku (...) S.A. , Centrali w W. z dnia 20.09.1991 roku –k. 238 ,umowa pożyczki z dnia 08.03.2000roku pomiędzy pozwanym a „B. „spółką z o.o. na kwotę 70.000 zł –k. 235 ,zeznania powoda P. P. –k. 214

W latach 2005-2008 pozwany przelał na rachunek powoda łącznie kwotę 15.570 Euro i 35.300 zł nie pytając o cel na jaki są mu potrzebne pieniądze.

Dowód :

Pieniądze w kwocie 197.000USD zostały zgromadzone przez pozwanego na różnych jego rachunkach bankowych , począwszy od 1976 roku .Około 1994 lub 1995 roku pozwany przelał ze swojego konta w Banku (...) S.A. na rachunek powoda w Banku (...) S.A. , Oddział w K. kwotę niższą niż 197.000USD , dlatego , że w tym Banku było wyższe oprocentowanie lokat dewizowych . Po skończeniu lokaty powód 10.01.1996 roku przekazał kwotę 197.000USD na rachunek bankowy pozwanego w Banku (...) S.A. (...)w W. . Pozwany wpłacił następnie pieniądze w tej kwocie na

swój rachunek bankowy w (...) S.A. I Oddział w W. na lokatę terminową 24 miesięczną , po czym w dniu 13.01.1998 roku wydał dyspozycję likwidacji tej lokaty i przekazania salda na rachunek a'vista . W dniu 15.01.1998 roku pozwany wypłacił z rachunku nr (...) -USD kwotę 199.800USD.

dowód : zeznania pozwanego J. P. (1) –k.353-354 i protokół elektroniczny ,kserokopia polecenia przelewu z dnia 10.01.1996 roku –k. 22, bankowa nota memoriałowa z pisemną dyspozycją pozwanego z dnia 13.01.1998 roku –k.223

W listopadzie 2011 roku pozwany wezwał powoda do zapłaty pierwszej raty z ugody i przekazanie pieniędzy na rachunek bankowy córki pozwanego .

W piśmie z dnia 19.12.2011 roku powód wezwał pozwanego o przesłanie pisemnej dyspozycji wypłaty na rachunek innego beneficjenta niż J. P. (1) potwierdzonej w formie notarialnej .

Dowód : zeznania powoda –k. 214, zeznania pozwanego k. 353-354, pismo powoda z dnia 19.12.2011 roku –k. 97 ,

Przed Sądem Okręgowym w W. toczy się sprawa z powództwa J. P. (1) przeciwko P. P. o zwrot pożyczki w kwocie 158.000,00 USD udzielonej 27.12.1991 roku ; w sprawie odbyła się jedna rozprawa .

Dowód : zeznania powoda –k. 214, zeznania pozwanego k. 353-354, pismo powoda z dnia 19.12.2011 roku –k. 97 ,

W piśmie z dnia 15 lutego 2012 roku zatytułowanym „ wypowiedzenie umów pożyczek wraz z oświadczeniem o potrąceniu i ostatecznym wezwaniem do zwrotu „ powód wypowiedział pozwanemu umowy pożyczki szczegółowo wskazane w tym piśmie i złożył oświadczenie o potrąceniu części swej wierzytelności w kwocie 1.015.047,10 zł , z czego kwota 306.604 zł stanowi należność główną a pozostała kwota 708.443,08 zł to skapitalizowane odsetki naliczone do 15 lutego 2012 roku z wierzytelnością pozwanego wynikającą z ugody z dnia 1września 2011 roku w kwocie 240.000 zł

Dowód : pismo pełnomocnika powoda r.pr. P. W. z dnia 15.02.2012 roku –k. 40

W piśmie procesowym z dnia 16 sierpnia 2012 roku powód wypowiedział pozwanemu pożyczkę z dnia 10 stycznia 1996 roku w zakresie kwoty 292.840,50 zł i wezwał go do zapłaty tej kwoty w terminie 30 dni wyjaśniając , że w piśmie z dnia 15 lutego 2012 roku wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki jedynie w zakresie kwoty 197.000 zł .(pismo z dnia 16.08.2012 roku –k. 132.)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zarówno urzędowych jak i prywatnych , których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała .Ponadto ustalenia faktyczne sąd ustalił w oparciu o zeznania stron w zakresie wyżej wskazanym .

Sąd dał wiarę zeznaniom powoda w części dotyczącej utworzenia spółki z o.o. (...) , zasad jej funkcjonowania , częściowego wkładu pozwanego w zakup środków transportu dla spółki z o.o. (...) , relacji pozwanego z matką . W pozostałym zakresie odmówił wiarygodności jego zeznaniom .Za niewiarygodne sąd uznał zeznania powoda, że na przestrzeni lat 1996-2009 roku udzielił pozwanemu pożyczek na łączną kwotę 306.604 złotych .Powyższe dlatego , że powód nie przedstawił żadnej pisemnej umowy pożyczki , polecenia przelewu dołączone do pozwu (k.22-31) nie zawierają tytułu przekazania środków pieniężnych na konto pozwanego . Pozwany nie znajdował się w trudnej sytuacji finansowej uzasadniającej skorzystanie z pomocy finansowej brata , skoro w 1991 roku pożyczył spółce z o.o. (...)000 franków francuskich na przedpłatę na zakup ciągnika siodłowego i 135.000USD na zakup samochodu , a w 2000 roku pożyczył kwotę 70.000 zł , w kolejnych latach dokonywał szeregu transakcji zakupu papierów wartościowych , obligacji , jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych czy powierniczych za znaczne sumy pieniężne. Ponadto , do czasu wszczęcia egzekucji pierwszej raty z ugody w styczniu 2012 roku , powód nie kierował do pozwanego żadnych roszczeń z tytułu rzekomo zawartych umów pożyczek , nie wzywał go do zwrotu tych pożyczek ani nie zgłaszał zarzutu potrącenia .Co więcej nie podnosił tych kwestii w sprawie o zachówek , poza kwotą 73.400 złotych, (o której będzie mowa poniżej) ani w odpowiedzi na wezwanie pozwanego do zapłaty pierwszej raty z ugody , ograniczając się jedynie do podniesienia zarzutu braku notarialnej dyspozycji przelewu pierwszej raty innej osobie niż pozwany w piśmie z dnia 19 grudnia 2011 roku .Powód nie potrafił wytłumaczyć w logiczny sposób dlaczego w

sprawie o zachówek nie zgłosił zarzutu potrącenia obejmującego wszystkie pożyczki rzekomo udzielone pozwanemu a nie tylko w kwocie 73.400 zł . Za pozbawione logiki należy uznać twierdzenie powoda , że czekał ze zgłoszeniem zarzutu potrącenia aż do czasu uprawomocnienia się orzeczenia sądu w sprawie I C 56/11, skoro w tamtej sprawie można było kompleksowo uregulować wzajemne pretensje finansowe. Warto tylko przypomnieć , że postanowienie Sądu o umorzeniu postępowania w sprawie o zachówek uprawomocniło się z dniem 08.09.2011 roku a powód złożył oświadczenie o potrąceniu dopiero w piśmie z dnia 15.02.2012 roku , dzień przed wniesieniem niniejszego pozwu.

Niewiarygodne są zeznania powoda, że w ugodzie nie została uwzględniona kwota 73.400 złotych , przekazana pozwanemu w dniu 27 lutego 2009 roku .Przeczy temu odpowiedź na pozew w sprawie o zachówek , sygn.akt I C 56/11 w której powód (tam pozwany) podał, że przekazał pozwanemu (powodowi) tę kwotę mając na względzie , że w najbliższej przyszłości zostanie ona zaliczona na poczet ewentualnych należności z tytułu zachowku . Ponadto podniósł zarzut potrącenia tej kwoty z kwotą ustalonego zachowku . Przeczą tezie powoda zeznania pozwanego i zdrowy rozsądek a nadto kwota ustalona w ugodzie .Z matematycznych obliczeń wynika, że kwota zachowku ustalona w ugodzie uległa obniżeniu o 80.622 zł (320.622 zł -240.000zł),a odliczając od tej kwoty 73.400 zł o 7.222 zł (80.622zł -73.400zł) . Jeżeli do tego dodamy jeszcze odsetki ustawowe jakich domagał się pozwany (powód w sprawie o zachówek) od daty wniesienia pozwu to skala ustępstw finansowych będzie jeszcze większa . Nie umknęło uwadze sądu , co również wpływa na ujemną ocenę zeznań powoda, że w odpowiedzi na pozew w sprawie I C 56/11 podał , że przekazał bratu J. kwotę 73.400 zł , nie pytając o cel i powód dla których potrzebował tych pieniędzy bo istniał od lat między nimi otwarty stosunek rozliczeniowy a w sprawie niniejszej zeznał, że pożyczył bratu te pieniądze , bo miał on (pozwany) problemy z firmą leasingową .Niewiarygodne dla sądu są zeznania powoda, że 10 stycznia 1996 roku pożyczył pozwanemu 197.000 USD , z kilku przyczyn . Przede wszystkim powód w uzasadnieniu pozwu i w piśmie z dnia 15 lutego 2012 roku zawierającym oświadczenie o potrąceniu wymienia pożyczkę w kwocie 197.000 zł a nie 197.000 USD , przy czym wymieniając tę kwotę nie wskazuje , że jest to część pożyczki z dnia 10 stycznia 1996 roku . Dopiero po zwróceniu uwagi przez pozwanego w piśmie z dnia 20.06.2012 roku (k.95) , że powód nie udowodnił , że pożyczył pozwanemu 197.000 zł , powód złożył pismo w dniu 16.08.2012 roku (k. 130) w którym wyjaśnił , że miał pełną świadomość , że 10 stycznia 1996 roku pożyczył swemu bratu 197.000 USD ale w piśmie w z dnia 15 lutego 2012 roku wypowiedział umowę w zakresie kwoty 197.000 zł a dopiero w piśmie z dnia 16.08.2012 roku w pozostałym zakresie tj. w kwocie 292.840,50 zł (przyjmując , że 1USD =2,4865 zł) .Twierdzenia powoda w tej materii są nieprzekonywujące . Nic nie stało na przeszkodzie aby powód wskazał w pozwie i oświadczeniu o potrąceniu z dnia 15 lutego 2012 roku walutę w jakiej rzekoma pożyczka z 10 stycznia 1996 roku została udzielona skoro czyni to w odniesieniu do kwoty 1.500 EURO .Ponadto zaskakująca jest zbieżność akurat kwoty 197.000zł jako części tej pożyczki i 197.000USD jako całej pożyczki . Nie wskazał celu na jaki pozwany miał przeznaczyć te pieniądze, tym bardziej , że na początku lat 90-tych pozwany udzielił znacznych pożyczek Spółce z o.o. (...). Wszystko to skłania do wniosku , że zeznania powoda zostały złożone jedynie na użytek niniejszego postępowania .

Zeznania pozwanego zasługują na wiarę gdyż są spójne z dowodami z dokumentów .

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z prywatnych zapisków pozwanego dołączonych do pisma procesowego pozwanego z dnia 29.10.1013 roku (k. 268-333) jako nie mających waloru dokumentu prywatnego, gdyż są niepodpisane , nie wiadomo czego one dotyczą , jakiego okresu, kiedy zostały sporządzone .

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie .

Podstawy prawnej dochodzonego przez powoda roszczenia należało upatrywać w treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., po myśli którego dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Należy przypomnieć, iż istotą powództwa opozycyjnego z art. 840 k.p.c. jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie może natomiast prowadzić do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem sądu. Ma ono bowiem na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Co za tym idzie zasadność roszczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądowym może być rozpatrywana tylko na podstawie zdarzeń, które nastąpiły po wydaniu tytułu egzekucyjnego, nie może być zatem ono oparte na zarzutach poprzedzających wydanie tytułu egzekucyjnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1972 roku, II PR 372/72, OSP 1973/11/222).

Powód opiera swe powództwo na zarzucie potrącenia, zmodyfikowanego na rozprawie w dniu 15 października 2013 roku, przedstawiając do potrącenia z wierzytelnością pozwanego w kwocie 240.000zł wynikającą z ugody z dnia 1 września 2011 roku swoją wierzytelność kwocie 306.604 zł wynikającą z umów pożyczek udzielonych pozwanemu a wskazanych w pozwie, na skutek czego jego zobowiązane objęte wspomnianą ugodą wygasło. Przede wszystkim powód winien wykazać zgodnie z art. 6 k.c., że przysługiwała mu wobec pozwanego wierzytelność we wskazanej kwocie, wymagalna w dacie złożenia oświadczenia o potrąceniu. Powód nie sprostował temu obowiązkowi.

Powód nie udowodnił, że udzielił pozwanemu pożyczek na łączną kwotę 306.604 zł jako należności głównej. Z ustaleń Sądu wynika, że strony prowadziły razem działalność gospodarczą w ramach spółki z o.o. (...), do końca 2007 roku w miarę zgodnie. Później zaczęło dochodzić między nimi do nieporozumień aż do obecnego konfliktu. Na sprawy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą nałożyły się konflikty dotyczące majątku spadkowego po matce stron. Wpłaty dokonywane przez powoda na rachunek bankowy pozwanego – a określone w pozwie jako pożyczki – były związane z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą w spółce (...) i były przeznaczone na zakup zezwoleń i licencji na międzynarodowy transport drogowy w (...) oraz wypłaty zaliczek przez pozwanego kierowcom na zakup paliwa czy opłat drogowych. Strony dokonywały również innych wzajemnych rozliczeń związanych z funkcjonowaniem spółki z o.o. (...). Zarówno powód jak i pozwany udzielali firmie pożyczek, w znacznych kwotach, na zakup samochodów. W świetle tych ustaleń nie można podzielić twierdzenia powoda, że pozwany był w trudnej sytuacji finansowej i musiał mu pożyczać pieniądze. Z przeprowadzonych dowodów wynika, że strony miały szereg wzajemnych zobowiązań, z których do pewnego momentu się wywiązywały ale też nie o wszystkich zeznały przed tym Sądem, mówiąc ogólnie, że dokonywały wzajemnych rozliczeń związanych z działalnością spółki (...).

Bezprzedmiotowe stało się zajęcie stanowiska przez Sąd w przedmiocie podniesionego przez pozwanego - z ostrożności procesowej - zarzutu przedawnienia wierzytelności powoda zgłoszonej do potrącenia, skoro powód nie wykazał istnienia tej wierzytelności.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że brak podstaw do udzielenia powodowi ochrony na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w postaci pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, tj. ugody sądowej z dnia 1 września 2011 roku zawartej przed tym Sądem i powództwo oddalił.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzoną od powoda na rzecz pozwanego w pkt 2 wyroku kwotę 8.856 zł składają się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 złotych obliczone w oparciu o treść § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu wraz z 23% podatkiem VAT, jako że pozwany korzystał z pomocy pełnomocnika urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349, ze zm.).